

Universitat Rovira i Virgili

Trenta poemes universals

[publicacions]

urv

Trenta poemes universals

[publicacions]

ur v

TARRAGONA, 2025

Edita

PUBLICACIONS DE LA UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Av. Catalunya, 35 · 43002 Tarragona

Tel. 977 558 474

www.publicacions.urv.cat

ISBN: 978-84-1365-251-1

Dipòsit legal: T 1349-2025

OBRA DE LA COBERTA

Odilon Redon, *Musa i Pegàs*, oli pintat vers 1900.

Llibre sota una llicència Creative Commons BY-NC-SA.

Pròleg

Celebrar els trenta anys del Servei Lingüístic i els vint anys de Publicacions URV és una bona ocasió per mirar enrere, fer balanç del camí recorregut i entendre que el compromís amb la llengua i la cultura pròpies és un valor fonamental en una societat plurilingüe i culturalment diversa com l'actual. *Trenta poemes universals* neix en aquest context simbòlic: trenta anys, trenta poemes, que ens recorden el valor de les llengües com a espais de convivència, diàleg i reconeixement mutu.

La tria de poemes d'aquest petit llibre, feta pels estudiants dels cursos del Servei Lingüístic i de Publicacions de la Universitat Rovira i Virgili, vol ser reflex de la pluralitat que defineix també la nostra universitat. Cada poema és una finestra a una cultura, un idioma, un origen i una història personal que configuren el mosaic humà que avui és la URV. Alhora, permet enllaçar la vivència íntima amb sentiments que són universals, que travessen cultures diferents, sovint allunyades, i troben en la poesia un lligam que transcendeix les llengües.

Per aquestes pàgines passen les veus de Beatritz de Diá, Guittonne d'Arezzo, Edgar Allan Poe, Arthur Rimbaud, Joan Salvat-Papasseit, Federico García Lorca, Rainer Maria Rilke, Mihai Eminescu, Yunus Emre, Christina Rossetti, Emily Jane Brontë, Joan Salvat-Papasseit, Olavo Bilac, Miguel Hernández, Jaroslav Vrchlický, Marouf Al-Rasafi, Aleksandr Blok... En occità, italià, francès, català, castellà, alemany, romanès, portuguès, turc, txec, àrab, rus... Perquè a la URV, al Servei Lingüístic i de Publicacions, ens estimem les llengües, amb els accents, la cadència i els caràcters que els són propis.

Vull aprofitar aquestes línies per expressar el meu agraïment als estudiants que han col·laborat en el llibre, a les persones que s'hi han implicat i l'han fet possible, i molt especialment a tothom que, al llarg d'aquests anys, d'una manera o altra, ha format part del Servei. Gràcies a la seva tasca diària i a la implicació de tots plegats, la nostra comunitat universitària, amb el català com a punt de trobada, és avui més rica, més diversa i més humana. Que aquesta feina compartida continui fent camí molts anys més.

JOSÉ ANTONIO MORENO
Comissionat de Política Lingüística i Publicacions
Universitat Rovira i Virgili

Trenta poemes universals

Trobareu les versions en català dels poemes
a partir de la pàgina 47

Arthur Rimbaud

Sensation

Par les soirs bleus d'été, j'irai dans les sentiers,
Picoté par les blés, fouler l'herbe menue:
Rêveur, j'en sentirai la fraîcheur à mes pieds.
Je laisserai le vent baigner ma tête nue.
Je ne parlerai pas, je ne penserai rien:
Mais l'amour infini me montent dans l'âme,
Et j'irai loin, bien loin, comme un bohémien,
Par la Nature, — heureux comme avec une femme.

JEAN ARTHUR RIMBAUD (1854-1891): És un poeta precoç: escrigué *Una temporada a l'infern* amb només 19 anys. La seva poesia oscil·la entre el simbolisme i el decadentisme, i forma part de la generació de poetes maldits francesos.

Yunus Emre

Aşkın aldı benden beni, bana seni gerek seni
Ben yanarım dün ü günü, bana seni gerek seni
Ne varlığa sevinirim, ne yokluğa yerinirim
Aşkın ile avunurum bana seni gerek seni

Aşkın aşıklar öldürür, aşk denizine daldırır
Tecelli ile doldurur, bana seni gerek seni
Aşkın şarabından içem, mecnun olup yola dusem
Sensin dün ü gün endişem, bana seni gerek seni

Sufilelere sohbet gerek, ahilere ahret gerek
Mecnunlara leyla gerek, bana seni gerek seni
Eğer beni öldüreler, kulum göğe savuralar
Toprağım anda çağırır, bana seni gerek seni

Cennet dedikleri ne ki, birkaç köşkle birkaç huri
İsteyene ver onları, bana seni gerek seni
Yunus-durur benim adım, gün geçtikçe artar ödüm
İki cihanda maksudum, bana seni gerek seni.

YUNUS EMRE (1238-1320): Ha exercit una gran influència en la poesia turca. Va ser un dels primers poetes a utilitzar el turc per compondre poemes, tot i que en la seva època era més freqüent usar el persa o l'àrab. La seva poesia destaca per la claredat amb la qual presenta conceptes místics.

Mihai Eminescu

Luceafarul

A fost odată ca-n povești,
A fost ca niciodată.
Din rude mari împărătești,
O prea frumoasă fată.

Și era una la părinți
Și mândră-n toate cele,
Cum e Fecioara între sfinți
Și luna între stele.

Din umbra falnicelor bolți
Ea pasul și-l îndreaptă
Lângă fereastră, unde-n colț
Luceafărul așteaptă.

Privea în zare cum pe mări
Răsare și străluce,
Pe mișcătoarele cărări
Corăbii negre duce.

Îl vede azi, îl vede mâini,
Astfel dorința-i gata;
El iar, privind de săptămâni,
Îi cade draga fată.

Cum ea pe coate-și răzima
Visând ale ei tample,
De dorul lui și inima
Și sufletu-i se împle.

Și cât de viu s-aprinde el
În orișicare sară,
Spre umbra negrului castel
Când ea o să-i apară.

MIHAI EMINESCU (1850-1889): Possiblement és el poeta romanès més conegut. La seva obra ha estat traduïda a més de seixanta llengües. En la seva poesia intenta sintetitzar els diferents dialectes romanesos, i per això se'l considera el creador de la llengua romanesa moderna.

Edgar Allan Poe

Annabel Lee

It was many and many a year ago,
In a kingdom by the sea,
That a maiden there lived whom you may know
By the name of Annabel Lee;
And this maiden she lived with no other thought
Than to love and be loved by me.

I was a child and she was a child,
In this kingdom by the sea:
But we loved with a love that was more than love—
I and my Annabel Lee;
With a love that the winged seraphs of heaven
Coveted her and me.

And this was the reason that, long ago,
In this kingdom by the sea,
A wind blew out of a cloud, chilling
My beautiful Annabel Lee;
So that her highborn kinsmen came
And bore her away from me,
To shut her up in a sepulchre
In this kingdom by the sea.

The angels, not half so happy in heaven,
Went envying her and me—
Yes!—that was the reason (as all men know,
In this kingdom by the sea)
That the wind came out of the cloud by night,
Chilling and killing my Annabel Lee.

But our love it was stronger by far than the love
Of those who were older than we—
Of many far wiser than we—
And neither the angels in heaven above,
Nor the demons down under the sea,
Can ever dissever my soul from the soul
Of the beautiful Annabel Lee.

For the moon never beams without bringing me dreams
Of the beautiful Annabel Lee;
And the stars never rise but I see the bright eyes
Of the beautiful Annabel Lee;
And so, all the night-tide, I lie down by the side
Of my darling, my darling, my life and my bride,
In her sepulchre there by the sea—
In her tomb by the side of the sea.

EDGAR ALLAN POE (1809-1849): Tot i que va escriure novel·la i poesia, aquest autor nord-americà és més conegut pels seus relats fantàstics. És un precursor tant de la novel·la de ciència ficció com de la novel·la policíaca.

Jaroslav Vrchlický

Za trochu lásky...

Za trochu lásky šel bych světa kraj
šel s hlavou odkrytou a šel bych bosý
šel v lednu, ale v duši věčný máj
šel vichřicí, však slyšel zpívat kosy
šel pouští a měl v srdci perly rosy
za trochu lásky šel bych světa kraj.
Jak ten, kdo zpívá u dveří a prosí.

JAROSLAV VRCHLICKÝ (1853-1912): Pseudònim del poeta txec Emil Frida. Posseeix una obra literària nombrosa amb 270 llibres publicats. Malgrat que cultiva diferents gèneres literaris, destaca en poesia. Amb les seves traduccions, introdueix autors com Baudelaire o Goethe al seu país.

Guittone d'Arezzo

Con' più m'allungo, più m'è proximana
la fazzon dolce de la donna mia,
che m'aucide sovente e mi risana
em'ave miso in tal forsennaria,
che, 'n parte ch'eo dimor' in terra strana,
me par visibil ch'eo con ella sia,
eor credo tale speranza vana
ed altra mi ritorno en la follia.
Così como guidò i magi la stella,
guida me sua fazzon gendome avante,
che visibel mi par e incarnat'ella.
Però vivo gioioso e benistante,
ché certo senza ciò crudele e fella
morte m'auciderea immantenante.

GUITTONE D'AREZZO (a prop de 1235-1294): És considerat el poeta italià més influent abans de Dante. L'entrada a mitjana edat en un orde religiós suposa un punt d'inflexió en el seu estil poètic, ja que abandona la poesia amorosa per dedicar-se als poemes d'inspiració eticoreligiosa.

Rainer Maria Rilke

Der Panther

Im Jardin des Plantes, Paris

Sein Blick ist vom Vorübergehn der Stäbe
so müd geworden, daß er nichts mehr hält.
Ihm ist, als ob es tausend Stäbe gäbe
und hinter tausend Stäben keine Welt.

Der weiche Gang geschmeidig starker Schritte,
der sich im allerkleinsten Kreise dreht,
ist wie ein Tanz von Kraft um eine Mitte,
in der betäubt ein großer Wille steht.

Nur manchmal schiebt der Vorhang der Pupille
sich lautlos auf —. Dann geht ein Bild hinein,
geht durch der Glieder angespannte Stille —
und hört im Herzen auf zu sein.

RAINER MARIA RILKE (1875-1926): Reconegut poeta austríac que escriu tant poesia com prosa lírica. L'any 1922 finalitzarà dues de les seves obres més importants, *Elegies de Duino*, iniciada una dècada enrere, i *Sonets a Orfeu*.

Olavo Bilac

Via Láctea XVIII

Dormes... Mas que sussurro a umedecida
Terra desperta? Que rumor enleva
As estrelas, que no alto a Noite leva
Presas, luzindo, à túnica estendida?

São meus versos! Palpita a minha vida
Neles, falenas que a saudade eleva
De meu seio, e que vão, rompendo a treva,
Encher teus sonhos, pomba adormecida!

Dormes, com os seios nus, no travesseiro
Solto o cabelo negro... e ei-los correndo,
Doudejantes, subtis, teu corpo inteiro...

Beijam-te a boca tépida e macia,
Sobem, descem, teu hálito sorvendo...
Por que surge tão cedo a luz do dia?!...

OLAVO BILAC (1864-1918): Va pertànyer al moviment parnasianista brasiler i va ser un gran activista literari. Els temes més recurrents dels seus poemes eren les estrelles i l'amor. Acostumava a escriure sonets.

Rubén Darío

Amo, amas

Amar, amar, amar, amar siempre, con todo
el ser y con la tierra y con el cielo,
con lo claro del sol y lo oscuro del lodo:
Amar por toda ciencia y amar por todo anhelo.

Y cuando la montaña de la vida
nos sea dura y larga y alta y llena de abismos,
Amar la inmensidad que es de amor encendida
¡y arder en la fusión de nuestros pechos mismos!

RUBÉN DARÍO (1867-1916): Pseudònim del poeta nicaragüenc Félix Rubén García Sarmiento. És conegut com el príncep de les lletres castellanes i és considerat l'iniciador i el màxim representant del modernisme literari en llengua espanyola. La poesia francesa exerceix una notable influència en la seva obra.

Joan Salvat-Papasseit

Sota el meu llavi el seu

Sota el meu llavi el seu, com el foc i la brasa,
la seda dels seus rulls com el pecat més dolç

—i l'espatlla ben nua
ben blanca
l'ombra corba
incitant
de l'esguard:
encara un altre bes
un altre
un altre
—quin perfum de magnòlia el seu pit odorant!

JOAN SALVAT-PAPASSEIT (1894-1924): És considerat el màxim representant del futurisme en llengua catalana. Tot i que és conegut per la seva obra poètica, també destaca com a redactor d'articles de crítica social. Usa la seva poesia per atacar les conviccions burgeses. Malgrat viure només trenta anys publica sis reculls de poemes.

Christina Rossetti

A Birthday

My heart is like a singing bird
 Whose nest is in a water'd shoot;
My heart is like an apple-tree
 Whose boughs are bent with thickset fruit;
My heart is like a rainbow shell
 That paddles in a halcyon sea;
My heart is gladder than all these
 Because my love is come to me.

20

Raise me a dais of silk and down;
 Hang it with vair and purple dyes;
Carve it in doves and pomegranates,
 And peacocks with a hundred eyes;
Work it in gold and silver grapes,
 In leaves and silver fleurs-de-lys;
Because the birthday of my life
 Is come, my love is come to me.

Up-Hill

Does the road wind up-hill all the way?

Yes, to the very end.

Will the day's journey take the whole long day?

From morn to night, my friend.

But is there for the night a resting-place?

A roof for when the slow dark hours begin.

May not the darkness hide it from my face?

You cannot miss that inn.

Shall I meet other wayfarers at night?

Those who have gone before.

Then must I knock, or call when just in sight?

They will not keep you standing at that door.

Shall I find comfort, travel-sore and weak?

Of labour you shall find the sum.

Will there be beds for me and all who seek?

Yea, beds for all who come.

CHRISTINA ROSSETTI (1830-1894): Poeta anglesa vinculada al moviment pre-
rafaelita. Autora de *Goblin Market* i poemes devocionals, és considerada una de
les veus més destacades de la lírica victoriana.

Robert Louis Stevenson

My Shadow

I have a little shadow that goes in and out with me,
And what can be the use of him is more than I can see.
He is very, very like me from the heels up to the head;
And I see him jump before me, when I jump into my bed.

The funniest thing about him is the way he likes to grow—
Not at all like proper children, which is always very slow;
For he sometimes shoots up taller like an india-rubber ball,
And he sometimes gets so little that there's none of him at all.

He hasn't got a notion of how children ought to play,
And can only make a fool of me in every sort of way.
He stays so close beside me, he's a coward you can see;
I'd think shame to stick to nursie as that shadow sticks to me!

One morning, very early, before the sun was up,
I rose and found the shining dew on every buttercup;
But my lazy little shadow, like an arrant sleepy-head,
Had stayed at home behind me and was fast asleep in bed.

ROBERT LOUIS STEVENSON (1850-1894): Escriptor escocès que va marcar la narrativa moderna amb obres com *Treasure Island* i *Dr. Jekyll & Mr. Hyde*. La seva imaginació i estil van influir en la literatura, el cinema i la cultura popular.

Àngel Guimerà

No ho digues a ningú: t'estimo encara;
per l'ombra guardo ma corrent de plors:
només que tu llegeixes en ma cara:
sóc un sepulcre revestit de flors.

Jo la conec ton ànima traidora;
vil i ingrata com ets no ho fou ningú...
mes sigues santa o sigues pecadora,
què li importa a mon cor! Té fam de tu.

ÀNGEL GUIMERÀ I JORGE (1845-1924): Dramaturg i poeta català, renovador del teatre modernista. Obres com *Terra baixa* van marcar la dramaturgia catalana i van influir en escenaris internacionals.

Alfred Lord Tennyson

The Eagle

He clasps the crag with crooked hands;
Close to the sun in lonely lands,
Ringed with the azure world, he stands.

The wrinkled sea beneath him crawls;
He watches from his mountain walls,
And like a thunderbolt he falls.

ALFRED LORD TENNYSON (1809-1892): Poeta anglès, símbol de la cultura victoriana. Les seves obres, com *In Memoriam* i *The Charge of the Light Brigade*, van definir ideals morals i estètics del segle XIX.

Gustavo Adolfo Bécquer

XXIV

Dos rojas lenguas de fuego
que a un mismo tronco enlazadas
se aproximan y al besarse
forman una sola llama;
dos notas que del laúd
a un tiempo la mano arranca
y en el espacio se encuentran
y armoniosas se abrazan;
dos olas que vienen juntas
a morir sobre una playa
y que al romper se coronan
con un penacho de plata;
dos jirones de vapor
que del lago se levantan
y al juntarse allí en el cielo
forman una nube blanca:
dos ideas que al par brotan,
dos besos que a un tiempo estallan,
dos ecos que se confunden...:
eso son nuestras dos almas.

GUSTAVO ADOLFO BÉCQUER (1836-1870): Poeta i narrador sevillà, figura clau del Romanticisme espanyol. Autor de les *Rimas* i *Leyendas*, va renovar la lírica amb un estil intimista i melancòlic que influí en la poesia moderna.

Mihai Eminescu

De câte ori, iubito

De câte ori, iubito, de noi mi-aduc aminte,
Oceanul cel de gheață mi-apare înainte:
Pe boltă alburie o stea nu se arată,
Departă doară luna cea galbenă – o pată;
Iar peste mii de sloiuri de valuri repezite
O pasăre plutește cu aripi ostenite,
Pe când a ei pereche nainte tot s-a dus
C-un pîlc întreg de păsări, pierzîndu-se-n apus.
Aruncă pe-a ei urmă priviri suferitoare,
Nici rău nu-i pare-acuma, nici bine nu... ea moare,
Visindu-se-ntr-o clipă cu anii înapoi.
Suntem tot mai departe deolalta amândoi,
Din ce în ce mai sigur mă-ntunec și îngheț,
Când nu te pierzi în zarea eternei dimineți.

MIHAI EMINESCU (1850-1889): Possiblement és el poeta romanès més conegut. La seva obra ha estat traduïda a més de seixanta llengües. En la seva poesia intenta sintetitzar els diferents dialectes romanesos, i per això se'l considera el creador de la llengua romanesa moderna.

Joseph von Eichendorff

Mondnacht

Es war, als hätt der Himmel
Die Erde still geküsst,
Dass sie im Blütenschimmer
Von ihm nun träumen müsst.
Die Luft ging durch die Felder,
Die Ähren wogten sacht,
Es rauschten leis die Wälder,
So sternklar war die Nacht.
Und meine Seele spannte
Weit ihre Flügel aus,
Flog durch die stillen Lande,
Als flöge sie nach Haus.

JOSEPH VON EICHENDORFF (1788-1857): Va ser un poeta i novel·lista alemany del Romanticisme. La seva obra lírica va inspirar uns 5.000 *lieder* de compositors com Mendelssohn, Brahms, Hugo Wolf, Richard Strauss i Pfitzner, entre els quals destaca l'emblemàtica "Mondnacht" de Robert Schumann.

Màrius Torres

Molt lluny d'aquí

Hi ha una ciutat, molt lluny d'aquí, dolça i secreta,
on els anys d'alegria són breus com una nit;
on el sol és feliç, el vent és un poeta,
i la boira és fidel com el meu esperit.

L'Orient hi deixà la seva sang de roses,
la mitja lluna càlida del seu minvant etern
i, enllà d'un gran silenci de persianes closes,
un riu profund que corre per una nit d'hivern.

28

Als antics carrerons, plens de fervor, arriba
jo no sé de quins segles un gris d'amor i encens;
el so de les campanes hi té l'ànima viva
i el seu batec és lliure com el del cor dels nens.

Allí, més bells encara que els parcs en primavera,
els camps humils i alegres s'obren al capaltard;
en el seu gran repòs l'ànima es fa lleugera
com enmig de la vasta paciència del mar.

Res no crida el meu cor amb més tendresa, ara,
que aqueslls camins fondals de xops i de canyars.
El seu record fa un ròssec de recança al meu pas;
torna a la meva espatlla la mà greu del meu pare.

MÀRIUS TORRES I PERENYA (1910-1942): Poeta lleidatà, la seva obra intimista combina dolor i esperança. A *Poesies* expressa una visió vitalista davant la malaltia i la guerra, i es converteix en referent de la lírica catalana moderna.

Eduard Mörike

Er ist's

Frühling lässt sein blaues Band
Wieder flattern durch die Lüfte;
Süße, wohlbekannte Düfte
Streifen ahnungsvoll das Land.
Veilchen träumen schon,
Wollen balde kommen.
– Horch, von fern ein leiser Harfenton!
Frühling, ja du bist's!
Dich hab ich vernommen!

EDUARD MÖRIKE (1804-1875): Poeta alemany del Romanticisme tardà, conegut per la seva lírica delicada i evocadora. Autor de poemes com "Er ist's" i de la novel·la *Mozart auf der Reise nach Prag*, és considerat una figura clau de la literatura alemanya.

Александр Блок Alexander Blok

Предчувствую Тебя

Года проходят мимо —
Всё в облике одном предчувствую Тебя.
Весь горизонт в огне — и ясен нестерпимо,
И молча жду, — тоскуя и любя.
Весь горизонт в огне, и близко появление,
Но страшно мне: изменишь облик Ты,
И дерзкое возбудишь подозренье,
Сменив в конце привычные черты.
О, как паду — и горестно, и низко,
Не одолев смертельные мечты!
Как ясен горизонт! И лучезарность близко.
Но страшно мне: изменишь облик Ты.

ALEXANDER BLOK (1880-1921): Poeta rus, figura central del simbolisme. Autor de *Els Dotze* i *Versos sobre la Bella Dama*, va reflectir la crisi espiritual i social de la Rússia prerevolucionària i és considerat una veu clau de la literatura moderna.

Lope de Vega

Rima CXXVI

Desmayarse, atreverse, estar furioso,
áspero, tierno, liberal, esquivo,
alentado, mortal, difunto, vivo,
leal, traidor, cobarde y animoso;
no hallar fuera del bien centro y reposo,
mostrarse alegre, triste, humilde, altivo,
enojado, valiente, fugitivo,
satisfecho, ofendido, receloso;
huir el rostro al claro desengaño,
beber veneno por licor süave,
olvidar el provecho, amar el daño;
creer que el cielo en un infierno cabe,
dar la vida y el alma a un desengaño,
esto es amor, quien lo probó lo sabe.

LOPE DE VEGA (1562-1635): Dramaturg i poeta madrileny, geni del Segle d'Or espanyol. Autor de centenars de comèdies, va renovar el teatre amb la seva "comedia nueva" i és considerat un dels més grans creadors de la literatura universal.

Marouf Al-Rasafi; يفاصرل فورعم

تاب جاول بجو

يم أن ايم ارك تاب جاول بجو
ألقت ينتلمح ارك ابا قح
ينت عضرأ يلحمح دعب نمو
يماطف ناو اىل
ليلا قملظ يف ينت عرو
يما نم لجال امون تكثرت ىتح
ينت قلخ يتل ايه يم أن
مانال اضعب ترصف يبر دعب
يمل ايدم دعب دمحل اهل
مايأل ايدم يف ركشال اهل

MAROUF AL-RASAFI (1875-1945): Poeta i pensador iraquíà, defensor de la reforma social i educativa. Mitjançant la seva obra crítica, va impulsar ideals de modernització i llibertat en la cultura àrab contemporània.

Miguel Hernández

Para la libertad

Para la libertad sangro, lucho, pervivo.
Para la libertad, mis ojos y mis manos,
como un árbol carnal, generoso y cautivo,
doy a los cirujanos.
Para la libertad siento más corazones
que arenas en mi pecho: dan espumas mis venas,
y entro en los hospitales, y entro en los algodones
como en las azucenas.
Para la libertad me desprendo a balazos
de los que han revolcado su estatua por el lodo.
Y me desprendo a golpes de mis pies, de mis brazos,
de mi casa, de todo.
Porque donde unas cuencas vacías amanezcan,
ella pondrá dos piedras de futura mirada
y hará que nuevos brazos y nuevas piernas crezcan
en la carne talada.
Retoñarán aladas de savia sin otoño
reliquias de mi cuerpo que pierdo en cada herida.
Porque soy como el árbol talado, que retoño:
porque aún tengo la vida.

MIGUEL HERNÁNDEZ GILABERT (1910-1942): Poeta alacantí, símbol de la poesia social espanyola. Les seves obres, com *Viento del pueblo*, van donar veu a la lluita obrera i a la defensa de la llibertat durant la Guerra Civil.

William Blake

The Smile

There is a Smile of Love
And there is a Smile of Deceit
And there is a Smile of Smiles
In which these two Smiles meet

And there is a Frown of Hate
And there is a Frown of disdain
And there is a Frown of Frowns
Which you strive to forget in vain

For it sticks in the Hearts deep Core
And it sticks in the deep Back bone
And no Smile that ever was smild
But only one Smile alone

That betwixt the Cradle & Grave
It only once Smild can be
But when it once is Smild
Theres an end to all Misery

WILLIAM BLAKE (1757-1827): Poeta, pintor i gravador anglès, precursor del Romanticisme. Autor de *Songs of Innocence and of Experience*, va unir mística i crítica social, influenciant la literatura i l'art modern.

Emily Jane Brontë

Past, Present, Future

Tell me, tell me, smiling child,
What the past is like to thee ?
'An Autumn evening soft and mild
With a wind that sighs mournfully.'

Tell me, what is the present hour ?
'A green and flowery spray
Where a young bird sits gathering its power
To mount and fly away.'

And what is the future, happy one ?
'A sea beneath a cloudless sun ;
A mighty, glorious, dazzling sea
Stretching into infinity.'

EMILY JANE BRONTË (1818-1848): Poeta i novel·lista anglesa, la més enigmàtica de les germanes Brontë. Autora de *Wuthering Heights*, va aportar una visió única i intensa al Romanticisme anglès.

Beatritz de Diá

A chantar m'er

A chantar m'er de so qu'eu no volria,
tant me rancur de lui cui sui amia;
car eu l'am mais que nuilla ren que sia:
vas lui no.m val merces ni cortezia
ni ma beltatz ni mos pretz ni mos sens;
c'atressi.m sui enganad' e trahia
Com degr' esser, s'eu fos dezavinens.

36

D'aisso.m conort, car anc non fi faillensa,
Amics, vas vos per nuilla captenenssa;
ans vo am mais non fetz Seguis Valensa,
e platz mi mout quez eu d'amar vos vensa,
lo meus amics, car etz lo plus valens;
mi faitz orgoil en digz et en parvensa,
et si etz francs vas totas autras gens.

Meraveill me cum vostre cors s'orgoilla,
amics, vas me, per qui'ai razon queu.m doilla;
non es ges dreitz c'autr' amors vos mi toilla,
per nuilla ren que.us diga ni acoilla.
E membre vos cals fo.l comensamens
de nostr'amor! Ja Dompnedeus non voilla
qu'en ma colpa sia.l departimens.

Proeza grans, qu'el vostre cors s'aizina
e lo rics pretz qu'avetz, m'en ataina,
c'una non sai, loindana ni vezina,
si vol amar, vas vos no si' aclina;
mas vos, amics, etz ben tant conoissens
que ben devez conoisser la plus fina;
e membre vos de nostres partimens.

Valer mi deu mos pretz e mos paratges
e ma beutatz e plus mos fins coratges;
per qu'eu vos man lai on es vostr' estatges
esta chanson, que me sia messatges:
e voill saber, lo meus bels amics gens,
per que vos m'etz tant fers ni tant salvatges;
no sai si s'es orgoills o mal talens.

Mais aitan plus voill li digas, messatges,
qu'en trop d'orgoill an gran dan maintas gens.

BEATRITZ DE DIÁ (s. XII): Trobairitz occitana, considerada la primera poetessa coneguda en llengua occitana. Autora de cançons d'amor cortès, va aportar una veu femenina singular al moviment trobadoresc medieval.

Ausiàs March

Veles e vents

Veles e vents han mos desigs complir,
faent camins dubtosos per la mar.
Mestre i Ponent contra d'ells veig armar;
Xaloc, Llevant, los deuen subvenir
ab llurs amics lo Grec e lo Migjorn,
fent humils prec's al vent tramuntanal
que en son bufar los sia parcial
e que tots cinc complesquen mon retorn.

38

Bullirà el mar com la cassola en forn,
mudant color e l'estat natural,
e mostrarà voler tota res mal
que sobre si atur un punt al jorn;
grans e pocs peix's a recors correran
e cercaran amagatalls secrets;
fugint al mar, on són nodrits e fets,
per gran remei en terra eixiran.

Amor, de vós io en sent més que no en sé,
de què la part pijor me'n romandrà;
e de vós sap lo qui sens vós està.
A joc de daus vos acompanyaré.

AUSIÀS MARCH (1400-1459): Poeta valencià, figura cabdal de la literatura medieval. Va renovar la lírica en català amb un estil profund i personal, tractant temes d'amor i moralitat, i influí en la poesia del Renaixement.

Robert Burns

A Red, Red Rose

O my Luve is like a red, red rose
That's newly sprung in June;
O my Luve is like the melody
That's sweetly played in tune.

So fair art thou, my bonnie lass,
So deep in luve am I;
And I will luve thee still, my dear,
Till a' the seas gang dry.

Till a' the seas gang dry, my dear,
And the rocks melt wi' the sun;
I will love thee still, my dear,
While the sands o' life shall run.

And fare thee weel, my only luve!
And fare thee weel awhile!
And I will come again, my luve,
Though it were ten thousand mile.

ROBERT BURNS (1759-1796): Poeta escocès nascut a Alloway i considerat el poeta nacional d'Escòcia. Autor de poemes i cançons com "Auld Lang Syne" i "Tam o' Shanter". Pioner del Romanticisme i recollidor de la cultura popular escocesa.

Federico García Lorca

Romance sonámbulo

Verde que te quiero verde.
Verde viento. Verdes ramas.
El barco sobre la mar
y el caballo en la montaña.
Con la sombra en la cintura
ella sueña en su baranda,
verde carne, pelo verde,
con ojos de fría plata.
Verde que te quiero verde.
Bajo la luna gitana,
las cosas la están mirando
y ella no puede mirarlas.

FEDERICO GARCÍA LORCA (1898-1936): Poeta i dramaturg granadí, figura clau de la Generació del 27. Autor de *Romancero gitano* i *Bodas de sangre*, va renovar la lírica amb simbolisme i folklore. Va ser assassinat pels franquistes a l'inici de la Guerra Civil. Al 2024 Publicacions URV edità el volum *Lorca en Tarragona*, de diversos autors, a cura de María Isabel Calle Romero.

Palmira Jaquetti

Tinc una ala a cada mà

Tinc una ala a cada mà
i al cor la vela
i una mar sense confi.
Qui vol venir?
Passa el vent i em vol besar
de llum nounada.
Quin amor fóra més fi?
Li dic que sí.
I l'amor, d'un sol besar
ha obert el dia
i ha fet nau d'ell i de mi
via al destí.
I ara un sol a cada mà
proa al cel lliure.
Sempre dia i sense fi
fins a morir.

PALMIRA JAQUETTI I ISANT (1895-1963): Poeta, folklorista i musicòloga catalana. Va recollir cançons populars per a l'Obra del Cançonero Popular i és autora d'una lírica intimista que combina sensibilitat artística i recerca cultural. Els versos que hem recollit es troben al volum *Em lliga la beutat de cada flor*, editat a cura de Carme Oriol al 2021 per Publicacions URV.

Epíleg

El 1995, el Servei de Llengua Catalana i l'Escola d'Idiomes Moderns (creats quan érem la Divisió VII de la Universitat de Barcelona) es van fusionar per crear el Servei Lingüístic. Aquesta fusió va ser el reconeixement de la importància de la llengua pròpia en la identitat i el funcionament de la nova Universitat Rovira i Virgili i del creixent ús dels idiomes en molts aspectes de la vida acadèmica i institucional.

Al llarg dels anys, hem ofert els serveis propis d'un servei lingüístic —política lingüística, traducció, correcció i formació, entre d'altres—, sense els quals la URV no hauria pogut prosperar ni a casa nostra ni a fora. Evidentment, hem anat adaptant aquests serveis a les necessitats i les exigències de cada moment, i una de les adaptacions més significatives va ser la incorporació de Publicacions URV. I, fruit de l'esforç diari durant anys i un pes específic cada vegada més gran, el 2023 el Servei Lingüístic es va convertir en el Servei Lingüístic i de Publicacions.

La celebració d'un aniversari sempre convida a recordar i reflexionar sobre el passat. I la celebració de dos, encara més! En el meu cas, i m'imagino que en el cas de tots els membres del Servei, n'he viscut de tots colors. El primer record que tinc data del setembre del 1992, quan per primera vegada vaig impartir un curs intensiu d'anglès per a l'Escola d'Idiomes Moderns de la recentment creada Universitat Rovira i Virgili. Però el que més recordo és el plaer d'haver treballat en el món de les llengües, amb gent de llengua, gent d'una altra pasta, la meva gent! Recordo els esmorzars i les xerrades amb companys d'arreu de la URV, petits oasis en dies molt enfeinats, espais de socia-

lització tan necessaris per a un bon clima laboral. Recordo sopars i calçotades, partits de futbol sala i caminades a la muntanya. Aquests moments ens ajudaven a fer pinya i treballar de forma més efectiva i cohesionada. I, sobretot, recordo haver après molt i de tothom. Em sento orgullós i afortunat d'haver format part —encara que sigui una part petita— dels inicis de la URV i dels primers anys de vida del Servei Lingüístic.

Per últim, he de fer referència al recull de poemes que teniu entre mans, que marca el trentè aniversari del Servei Lingüístic i el vintè de Publicacions URV. La llengua no és només una eina necessària per al funcionament de la societat. També és l'expressió de l'esperit humà. Els poemes que heu llegit aquí són una representació de la diversitat lingüística, sí, però també demostren que mentre les llengües que fem servir poden ser diferents, l'amor, la pèrdua, el desig, l'alegria, la tristesa, la por i l'esperança són sentiments humans que ens pertanyen a tots per igual. Voldria donar les gràcies als alumnes de català, espanyol i anglès que els han seleccionat, i a tots els membres del Servei Lingüístic i de Publicacions que han fet que aquesta publicació sigui una realitat.

Us desitjo el millor per als propers 30 anys!

JOHN BATES

Coordinador del Servei Lingüístic
i de Publicacions fins al 2024

Índex de poetes

ALLAN POE, Edgar.....	12 • 52
AREZZO, Guittone d'.....	15 • 55
BÉCQUER, Gustavo Adolfo	25 • 63
BILAC, Olavo.....	17 • 57
BLAKE, William	34 • 71
BLOK, Alexander	30 • 67
BRONTË, Emily Jane	35 • 72
BURNS, Robert	39 • 75
DARÍO, Rubén.....	18 • 58
DIÁ, Beatritz de	36 • 73
EICHENDORFF, Joseph von	27 • 65
EMINESCU, Mihai.....	10 i 26 • 50 i 64
EMRE, Yunus	9 • 49
GARCÍA LORCA, Federico	40 • 76
GUIMERÀ, Àngel	23

HERNÁNDEZ, Miguel	33 • 70
JAUQUETI, Palmira	41
LORD TENNYSON, Alfred	24 • 62
MARCH, Ausiàs	38
MÖRIKE, Eduard	29 • 66
RASAFI, Marouf Al-	32 • 69
RILKE, Rainer Maria	16 • 56
RIMBAUD, Arthur	8 • 48
ROSSETTI, Christina	20 i 21 • 59 i 60
SALVAT-PAPASSEIT, Joan	19
STEVENSON, Robert Louis	22 • 61
TORRES, Màrius	28
VEGA, Lope de	31 • 68
VRCHLICKY, Jaroslav	14 • 54

Trenta poemes universals

Versions en català

Arthur Rimbaud

Sensació

En les nits blaves d'estiu, aniré pels camins,
Picat pels blats, xafaré l'herba petita.
Somiant, sentiré la seva frescor en els meus peus.
Deixaré que el vent banyi la meva testa nua.
No parlaré, no pensaré res:
Però l'amor infinit em pujarà per l'ànima.
I me n'aniré lluny, ben lluny, com un bohemí
Per la Natura —feliç com amb una dona.

Yunus Emre

El teu amor agafo de mi mateix. Tu ets tot el que necessito.
Vaig patir ahir i pateixo avui. Tu ets tot el que necessito.
No m'alegro de la fortuna ni em queixo de la pobresa.
Em dono per satisfet amb el teu amor. Tu ets tot el que necessito.

El teu amor crea els enamorats, els submergeix
en el mar de l'amor, tu ets tot el que necessito.
Els omple amb una manifestació,
tu ets tot el que necessito.

Deixa'm beure el vi de l'amor glop a glop
com Mecnun viu en la dificultat de les muntanyes.
Ets el meu dubte dia darrere dia,
tu ets tot el que necessito.

Si em maten, si llencen les meves cendres al cel
la meva veu cridarà buscant ajut, tu ets tot el que necessito.
Yunus és el meu nom. Cada dia que passa la flama se'n desperta i aviva
Desitjo el mateix en tots dos mons: tu ets tot el que necessito.

Mihai Eminescu

Llum

Hi havia una vegada com en els contes,
Hi havia una vegada.
Nena d'imperials avantpassats,
De bellíssim rostre.

Filla única, que estimen tant,
Sempre en tot bella,
Com la verge entre els sants
I la lluna entre les estrelles.

Des de les ombres celestials
Els seus passos porta enllà,
A les finestres, en les quals
La llum l'espera.

Mirava el mar a l'ocàs,
Com apareix i llú,
Com amb sinuós pas
Vaixells negres du.

El veu avui, el veu demà,
Així li neix el desig;
I després de veure-la tantes setmanes,
Se n'enamora.

Com ella posa en els seus palmells
Per somiar, els seus polsos,
Plena d'amor per la seva ànima
I té el seu cor.

I de quina manera ell s'il·lumina
Cada capvespre,
I vers el negre castell mira
per veure aparèixer la seva estimada.

Edgar Allan Poe

Annabel Lee

Fa molts i molts anys,
En un regne a prop del mar,
Hi vivia una donzella coneguda
Amb el nom d'Annabel Lee;
I aquesta donzella no vivia amb un altre pensament
Que no fos estimar i ser estimada per mi.

Jo era un nen i ella era una nena,
En aquell regne a prop del mar:
Però nosaltres ens estimàvem amb un amor que era més que amor,
Jo i la meva Annabel Lee;
Amb un amor que els serafins alats del cel
Ens envejaven a ella i a mi.

I aquesta va ser la raó per la qual, fa temps,
En aquell regne a prop del mar,
Un vent va sortir d'un núvol, i va refredar
La meva bella Annabel Lee;
Per això els parents del seu llinatge van venir
I van prendre-me-la,
Per silenciar-la en un sepulcre
En aquell regne a prop del mar.

Els àngels, que no eren ni la meitat de feliços al cel,
Ens van envejar a ella i a mi
—Sí!—; aquesta va ser la raó per la qual (com tots els homes saben,
En aquell regne a prop del mar)
El vent va sortir d'un núvol a la nit,
I va refredar i assassinar la meva Annabel Lee.

Però el nostre amor era molt més fort que l'amor
Dels que eren més grans que nosaltres
— I més savis—
I cap dels àngels de dalt del cel,
Ni dels dimonis de sota del mar,
Podrà mai separar la meva ànima de l'ànima
De la bella Annabel Lee.

Perquè la lluna mai brilla sense portar-me somnis
De la bella Annabel Lee;
I les estrelles mai resplendeixen sense que vegi els ulls brillants
De la bella Annabel Lee;
I per això, tota la nit, la passo al costat
De la meva estimada, de la meva estimada, de la meva vida
[i de la meva esposa,
En el seu sepulcre a prop del mar,
En la seva tomba a la riba del mar.

Jaroslav Vrchlicky

Per una mica d'amor...

Per una mica d'amor vaig anar a la fi del món,
hi vaig anar amb el cap nu, i descalç,
hi vaig anar sobre el gel, però amb l'ànima de maig etern,
hi vaig anar en la tempesta però escoltant cantar les merles,
hi vaig anar pel desert, amb les perles de la rosada al cor.
Per una mica d'amor vaig anar a la fi del món.
Com el qui canta demanant almoïna a la porta.

Guittone d'Arezzo

Com més m'allunyo, més se m'atansa
el dolç semblant de la meva senyora,
que em mata sovint i em cura,
i m'ha posat en tal deliri,
que mentre jo em trobo en terra estranya,
em sembla com si estigués amb ella;
i tan aviat crec vana aquesta esperança
com torno a viure aquesta bogeria.
Tal com l'estel va guiar els mags,
em guia el seu semblant precedint-me,
com si fos visible i present de carn i ossos.
Per aquesta raó visc joiós i feliç,
perquè sense això em mataria
a l'instant una mort cruel i pèrfida.

Rainer Maria Rilke

La pantera

Al Jardí de les Plantes, París

Del caminar de les barres s'ha cansat tant
La seva mira, que ja res deté.
És com si hi hagués mil barres
I darrere de mil barres cap món hi hagués.

El suau caminar de passos inflexibles i forts,
Que gira en el més petit cercle,
És com una dansa de força al voltant d'un centre
En què s'aixeca una gran voluntat paralitzada.

Només a vegades s'obre el vel
De les pupil·les. Llavors les penetra una imatge,
Recorre la tensa quietud dels seus membres
I en el cor la seva existència acaba.

Olavo Bilac

Via Làctia XVIII

Dorms... Però quin xiuxiueig
La terra humida desperta? Quin rumor aixeca
Les estrelles immòbils, que l'alta nit porta
Lluïnt una túnica estesa?

Són els meus versos! Palpita la meva vida
En les ànsies que el sentiment d'enyorança eleva
De dins meu, i que van, trencant la treva,
Vull omplir els teus somnis, coloma adormida!

Dorms, mostrant els pits, en el coixí
El teu cabell negre deixat anar, mira'l, corrent
Subtil pel teu cos sencer.

Et besen la boca tèbia i carnosa,
Mentre pugen i baixen i captiven el teu alè.
Per què es fa tan aviat de dia?

Rubén Darío

Estimo, estimes

Estimar, estimar, estimar, estimar sempre, amb tot
l'ésser i amb la terra i amb el cel,
amb la claretat del sol i la foscor del fang:
Estimar per tota ciència i estimar per tot anhel.

I quan la muntanya de la vida
ens sigui dura i llarga i alta i plena d'abismes,
Estimar la immensitat que és d'amor encesa
¡i cremar en la fusió dels nostres pits mateixos!

Christina Rossetti

Un aniversari

El meu cor és com un ocell cantaire
El niu del qual està en un brot aquós;
El meu cor és com una pomera
Amb les branques doblegades per l'atapeït de la fruita;
El meu cor és com la petxina d'un arc iris
Que xipolleja en una mar tranquil·la;
El meu cor és més alegre que tots aquests,
Perquè el meu amor ha vingut a mi.

Erigeix-me un tron de seda i plomalls;
Penja-hi pells i retocs purpura;
Esculpeix-me'l en coloms i mangranes,
I galls dindi amb cent ulls;
Treballa-ho amb or i raïm de plata,
En fulles i flors de lis platejades;
Perquè l'aniversari de la meva vida,
Ha arribat, el meu amor ha vingut a mi.

Christina Rossetti

Amunt

Serà tot el camí cap a dalt?

Sí, fins a la fi.

El viatge d'avui durarà tot el dia llarg?

Del matí a la nit, amic meu.

Però hi ha un lloc de descans per al vespre?

Un sostre per quan comencen les lentes hores fosques.

No pot la foscor amagar-ho del meu rostre?

No us podeu perdre aquestes fondàries.

Em trobaré amb altres viatgers a la foscor?

Els que abans han anat.

Aleshores he de picar, o trucar quan estiguin davant de la meva visió?

No et mantindran davant la porta esperant.

Trobaré consol, adolorit pel viatge i dèbil?

Del treball trobareu la recompensa.

Hi haurà llits per a mi i per a tots els qui busquin?

Sí, llits per a tots els que vindran.

Robert Louis Stevenson

La meva ombra

És una petita ombra que va entrant i sortint amb mi,
I de què em pot servir, no ho puc intuir.
S'assembla molt a mi, de cap a peus
I la veig saltar davant meu quan salto al meu llit

El més divertit d'ella és la manera com li agrada créixer ràpidament
No pas com els nens, que ho fan sempre tan lentament;
Perquè de vegades, s'estira com una pilota de goma
I de vegades es fa tan petita que sembla que no es troba.

No sap com han de jugar amb els xiquets,
I només sap fer-me quedar com un ximple de totes
[les maneres possibles.

Es queda tan enganxada a mi, que es veu encongida;
Jo em moriria de vergonya d'aferrar-me a la meva companya
[com aquesta ombra s'aferra a la meva vida!

Un matí, ben d'hora, abans que sortís el sol,
Em vaig aixecar i vaig trobar la brillant rosada sobre cada flor.
Però la meva mandrosa ombra, com un dormilega estabornit,
S'havia quedat a casa dormint profundament al llit.

Alfred Lord Tennyson

L'àliga

Agafa la roca amb les seves urpes encorbades;
A prop del sol en solitàries terres,
envoltada per un celeste món, s'alça.

L'arrugada mar sota seu s'arrossega;
Ella observa des del cim de la muntanya,
I com un llamp cau.

Gustavo Adolfo Bécquer

XXIV

Dues vermelles llengües de foc
que a un mateix tronc enllaçades
s'aproximen i en besar-se
formen una sola flama;
dues notes que del llaüt
alhora la mà arrenca
i a l'espai es troben
i harmonioses s'abracen;
dues onades que venen juntes
a morir sobre una platja
i que en trencar es coronen
amb un plomall de plata;
dos gegants de vapor
que del llac s'aixequen
i en ajuntar-se allà al cel
formen un núvol blanc:
dues idees que al mateix temps brollen,
dos petons que alhora esclaten,
dos ecos que es confonen...:
això són les nostres dues ànimes.

Mihai Eminescu

Quantes vegades, amor

Quantes vegades, amor, de nosaltres me'n recordo,
L'oceà gelat se m'apareix davant:
A la volta blanquinosa no brilla ni una estrella,
Només, a la llunyania, la lluna groga —una taca.
I sobre milers d'onades que es trenquen,
Un ocell va flotant amb ales cansades,
Mentre la seva parella volà més endavant
Amb un grup d'aus, perdent-se a l'ocàs.
Llança darrere seu mirades de patiment,
No li sembla ja ni dolent, ni bo... ella mor,
Somiant-se per un instant, amb els anys enrere.
Estem cada cop més lluny, l'un de l'altre,
I jo m'enfosqueixo i em congelo, cada vegada més,
Quan no us perdeu a l'horitzó de l'etern matí.

Joseph von Eichendorff

Nit de lluna

Era com si el cel, en silenci,
hagués besat la terra,
i ara ella, en la brillantor de les flors,
hagués de somiar amb ell.
L'aire corria pels camps,
les espigues onejaven suaument,
mormolaven fluixet els boscos,
tan estrellada era la nit.
I la meva ànima estenia
les ales àmpliament,
volava per terres silencioses,
com si fos cap a casa que volés.

Eduard Mörike

És ella

La primavera deixa caure la cinta blava
Voletejant per l'aire una altra vegada;
Aromes dolces i familiars
Vaga per la terra amb aprensió.
Les violetes ja somien,
Vull venir aviat
—Escolta, un feble so d'arpa de lluny!
Primavera, sí que ets tu!
T'he escoltat!

Александр Блок Alexander Blok

Pressentiment de tu

Els anys passen
Tot en una sola forma tinc un pressentiment de tu.
Tot l'horitzó crema —i és insuportablement clar,
I espero en silenci —anhelant i estimant.
Tot l'horitzó crema, i l'aparició és a prop,
Però tinc por: canviaràs d'aparença,
i despertaràs una sospita atrevida,
canviant al final els trets habituals.
Oh, com cauré —tant trist com humilment,
sense superar els somnis mortals!
Que clar que és l'horitzó! I la resplendor és a prop.
Però tinc por: canviaràs d'aparença.

Lope de Vega

Rima CXXVI

Desmaiar-se, atrevir-se, estar furiós,
aspre, tendre, liberal, esquiu,
encoratjat, mortal, difunt, viu,
lleial, traïdor, covard i animós;
no trobar fora del bé centre i repòs,
mostrar-se alegre, trist, humil, altiu,
enutjat, valent, fugitiu,
satisfet, ofès, recelós;
fugir la cara al clar desengany,
beure verí per licor suau,
oblidar el profit, estimar el mal;
creure que el cel en un infern hi cap,
donar la vida i l'ànima a un desengany,
això és amor, qui ho provà ho sap.

يافا صرل افور عم; Marouf Al-Rasafi

El deure més obligatori

El deure més obligatori és honorar la meva mare.
De fet, la meva mare és la més mereixedora d'honor.
Em va carregar, i després de portar-me, em va alletar
fins que vaig ser deslletat.
Em va cuidar en la foscor de la nit,
fins i tot sacrificant el seu propi son per mi.
De fet, la meva mare és la que em va crear
segons el meu Senyor, així que vaig esdevenir un dels homes.
A ella sigui la lloança després de la meva lloança del meu Déu,
i a ella sigui l'agraïment al llarg dels dies.

Miguel Hernández

Per a la llibertat

Per a la llibertat sagno, lluito, pervisc.

Per a la llibertat, els meus ulls i les meves mans,
com un arbre carnós, generós i captiu,
dono als cirurgians.

Per a la llibertat sento més cors
que sorra al meu pit: donen escumes les meves venes,
i entro als hospitals, i entro als cotons
com a les assutzenes.

Per a la llibertat em desprenç a trets
dels que han rebolcat la seva estàtua pel fang.
I em desprenç a cops dels meus peus, dels meus braços,
de casa meva, de tot.

Perquè on unes conques buides claregen,
ella posarà dues pedres de futura mirada
i farà que nous braços i noves cames creixin
a la carn talada.

Rebrotaran alades de saba sense tardor
reliquies del meu cos que perdo a cada ferida.
Perquè soc com l'arbre talat, que rebroto:
perquè encara tinc la vida.

William Blake

El somriure

Hi ha un somriure d'amor
Hi ha un somriure d'engany
Hi ha un somriure de somriures
Els dos es troben més enllà

Una mirada d'odi
Una mirada distant
Una mirada de mirades
Que t'esforces per oblidar

Perquè es clava al fons del cor
I s'enganxa a l'ànima
I cap somriure que mai hagués existit
Però només un somriure porta calma

Del nèixer al morir
Un somriure et fa lliure
Però tan bon punt somrius
Tota pena es fa invisible

Emily Jane Brontë

Passat, present, futur

Compte, compte, somrient sagal,
Què és ahir?
Una suau i tranquil·la tarda tardorena
on un trist vent sospira en córrer.

Explica'm, i ara?
Una verda i florida branqueta
On un resolt moixonet prepara
Amb un gran cel la seva cita.

I què és del futur, el meu nen feliç?
D'una mar turquesa sense núvols tamís;
Una mar immensa, brillant i gloriosa,
Que a l'infinit arriba.

Beatritz de Diá

He de cantar

He de cantar un cant que no voldria,
tanta rancúnia tinc a qui soc amiga;
car l'estimo més que qualsevol cosa que sia:
a ell no li val mercè ni cortesia
ni ma beutat ni mon preu ni mon esprit;
així soc enganyada i traïda
Com hauria de ser-ho si fos poc agraïda.

Això em consola, car mai us he fallat,
Amic, de cap de les maneres;
més us estimo que Seguis a Valensa,
i em plau en estima vèncer-vos,
amic meu, car sou el més valent;
amb mi us feu l'orgullós en mots i aparença,
mentre sou ben franc amb la resta de la gent.

Em meravello com n'és d'orgullós el vostre cor,
amic, vers mi, per això tinc motius de dol;
no és just que un altre amor us allunyi de mi,
per res que digui o permeta.
I recordeu-vos quin va ser el principi
del nostre amor! Que Nostresenyor no vulgui
que de ma culpa sigui la nostra separació.

Gran gesta, que en el vostre cor s'afinca
i la gran vàlua que té, m'ofega,
que no conec persona, llunyana o veïna,
que si vol estimar, vers vos no s'inclini;
però vos, amic, sou tan gran savi
que bé heu de conèixer qui és la millor;
recordeu-vos dels nostres acords.

He de fer valdre el meu mèrit i el meu llinatge
i la meva bellesa i més encara el meu coratge;
per això us despatxo on sigui el vostre estatge
aquesta cançó, que em faci de missatger:
i vull saber, el meu bell i gentil amic,
per què sou tan cruel amb mi i tan salvatge;
No sé si és per orgull o maldat.

Car molt més m'estimo que li diguis, missatger,
que massa orgull gran mal fa a manta gent.

Robert Burns

Una roja, roja rosa

Oh! El meu amor és com una rosa roja
que acaba de florir al juny
I el meu amor és com una melodia
dolçament tocada en harmonia.

I tan bella ets tu, estimada meva,
i tan profundament t'estimo jo,
que t'estimaré per sempre, amor meu,
fins que els mars s'assequin.

Fins que els mars s'assequin, amor meu,
i les roques es consumeixin amb el sol!
T'estimaré per sempre, amor meu,
mentre hi hagi temps al món.

Ens veurem aviat, amor meu!
Ens veurem aviat, en uns instants!
Tornaré a tu, amor,
encara que hagi de travessar milers d'oceans!

Federico García Lorca

Romanç somnàmbul

Verd que t'estimo verd.
Verd vent. Verdes branques.
El vaixell sobre la mar
i el cavall a la muntanya.
Amb l'ombra a la cintura
ella somia a la barana,
verda carn, pèl verd,
amb ulls de freda plata.
Verd que t'estimo verd.
Sota la lluna gitana,
les coses l'estan mirant
i ella no les pot mirar.

Aquest llibre de poemes celebra els 30 anys del Servei Lingüístic i els 20 anys de Publicacions URV. S'hi apleguen versos en 12 llengües diferents extrets de lectures poètiques que per Sant Jordi han fet alumnes de cursos d'anglès, català i espanyol del 2003 ençà.

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI
Servei Lingüístic
i de Publicacions

30/20
ANYS